

Biudžetinė įstaiga Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo veiklos sritis - formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinis vertinimas

(Įstaiga ir jos veiklos sritis, kurios analizė ir vertinimas atlikti einamaisiais metais)

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRO FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ IR JŲ MODULIŲ IŠORINIO VERTINIMO VEIKLOS SRITIES KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO VERTINIMO APRAŠYMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašo¹ 8 punktu, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą atliko 2020-06-08 Centro direktoriaus įsakymu Nr. V1-80 „Dėl darbo grupės antikorupcinei analizei ir vertinimui atlikti sudarymo“ sudaryta darbo grupė, kurią sudaro darbo grupės vadovas Suaugusiųjų švietimo skyriaus vedėjas Saulius Samulevičius, darbo grupės nariai Ekspertinio vertinimo skyriaus vedėja Rūta Karvelytė, Kvalifikacijų formavimo skyriaus metodininkas Saulius Baliukynas

(Subjektai, atlikę veiklos srities analizę ir vertinimą)

Analizuotas laikotarpis: 2020-01-02 – 2020-09-01

(Analizuotas laikotarpis)

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

(Aprašomi analizės ir vertinimo metu naudoti esamos situacijos vertinimo metodai, veiksmai ir vertinimo kriterijai)

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras (toliau – Centras), vadovaudamasis 2020-06-04 Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-840 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija, veiklos sričių, kuriose antikorupcinę analizę ir vertinimą tikslinga atlikti 2020 metais, nustatymo“ atliko Formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo veiklos srities antikorupcinį vertinimą.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą, buvo analizuoti dokumentai ir informacija:

- Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-925 (toliau – Tvarkos aprašas).

- 2019-02-04 Centro direktoriaus įsakymu Nr. V1-30 „Dėl profesinio mokymo programos vertinimo formos patvirtinimo“ patvirtintos formaliojo profesinio mokymo programų vertinimo formos:

a) „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo forma“ (*priedas Nr. 1*);

¹ 2017-10-19 Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. V-797 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- b) „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo išvada“ (*priedas Nr. 2*);
  - c) „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo forma“ (*priedas Nr. 3*);
  - d) „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo išvada“ (*priedas Nr. 4*).
- iš atsakingų už formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimo proceso organizavimą Profesinio mokymo programų rengimo skyriaus darbuotojų gautos informacijos analizė ir vertinimas.

Formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo procesas

Centre formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimą atlieka Profesinio mokymo programų rengimo skyrius (toliau – Skyrius). Skyriaus 2 darbuotojų pareigybių aprašymuose tiesiogiai nustatyta funkcija - formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimo organizavimas ir vykdymas.

Formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių vertinimas vykdomas vadovaujantis Tvarkos aprašu, kuriame nustatyta formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių (toliau – Profesinio mokymo programa) vertinimo tvarka.

Vertinimo procesą sudaro šie etapai:

1. **Profesinio mokymo programos priėmimas vertinti.** Programos Rengėjas (sąvoka suprantama kaip apibrėžta Tvarkos apraše) parengtą Profesinio mokymo programą kartu su prašymu pateikia Centrai įvertinti.

2. **Profesinio mokymo programos perdavimas vertinimui.** Kiekvienai Profesinio mokymo programai įvertinti Centras perka 2-jų išorės vertintojų (toliau – Vertintojas) paslaugas. Pirkimai vykdomi vadovaujantis LR Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, Centro² bei Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašais³. Pagal Tvarkos aprašą, Profesinio mokymo programą vertina ne mažiau kaip 2 atitinkamo sektorinio profesinio komiteto nariai arba atitinkamos srities specialistai, o reglamentuojamų profesijų atveju – atitinkamą sritį reguliuojančių kompetentingų institucijų specialistai. Centro atrinktiems 2-iems Vertintojams yra siunčiama parengta Profesinio mokymo programa ir vertinimo forma „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo išvada“ (toliau – Vertinimo išvada) (*priedas Nr. 2*) (jeigu vertinamas naujas pasirenkamasis modulis, siunčiama vertinimo forma „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo išvada“ (*priedas Nr. 4*)). Parengtos Profesinio mokymo programos vertinimas atliekamas per 20 darbo dienų nuo Profesinio mokymo programos pateikimo Centrai vertinti dienos. Šis terminas dėl objektyvių priežasčių gali būti pratęstas, bet ne ilgesniam kaip 10 darbo dienų terminui.

Vertintojai parengtą Profesinio mokymo programą vertina pagal šiuos vertinimo kriterijus:

- Profesinio mokymo programos atitiktis Tvarkos aprašo III skyriuje nustatytiems formaliojo profesinio mokymo programos sandaros ir struktūros reikalavimams;
- Profesinio mokymo programos apimties tinkamumas joje numatytoms kompetencijoms įgyti;
- Profesinio mokymo programos modulių apimties tinkamumas juose numatytoms kompetencijoms įgyti;
- Rekomenduojamo mokymosi turinio ir mokymosi rezultatų tinkamumas Profesinio mokymo programos moduluose numatytoms kompetencijoms įgyti;
- Profesinio mokymo programos moduluose suformuluotų mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijų tinkamumas pasiektiems mokymosi rezultatams įvertinti;
- Profesinio mokymo programos moduluose numatytų mokymui skirtų metodinių ir materialųjų išteklių, reikalavimų teorinio ir praktinio mokymo vietoms, profesijos

² Centro direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. V1-177 „Dėl Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

mokytojų kvalifikacinių ir kompetencijų reikalavimų atitiktis numatytoms kompetencijoms įgyti.

3. Profesinio mokymo programos registravimo/atmetimo procesas.

Vertintojai, įvertinę Profesinio mokymo programą, Centrai pateikia Vertinimo išvadas, kurias peržiūri Centro Skyriaus darbuotojai, ir, jeigu yra pastabų, Profesinio mokymo programa grąžinama ją tobulinti Rengėjui.

Grąžintą tobulinti Profesinio mokymo programą Rengėjas turi pateikti pakartotinai vertinti Centrai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Vertinimo išvadų gavimo dienos. Pakartotinis Profesinio mokymo programos vertinimas atliekamas per 10 darbo dienų nuo Profesinio mokymo programos pakartotinio pateikimo Centrai vertinti dienos. Centro Skyriaus darbuotojai patikrina, ar Profesinio mokymo programa yra pakoreguota atsižvelgiant į vertinimo metu nustatytus neatitikimus ir užpildo vertinimo formą „Formaliojo profesinio mokymo programos vertinimo forma“ (*priedas Nr. 1*) (jeigu vertintas naujas pasirenkamasis modulis, užpildo vertinimo formą „Formaliojo profesinio mokymo programos modulio vertinimo forma“ (*priedas Nr. 3*)). Profesinio mokymo programos vertinimo formą pasirašo vertinęs ir (ar) vertinimą organizavęs Skyriaus darbuotojas ir Centro direktorius.

Jeigu Profesinio mokymo programa yra atmetama, pakartotinai ją vertinti galima teikti ne mažiau kaip po 30 darbo dienų.

Centro direktorius arba Rengėjas parengtą arba atnaujintą Profesinio mokymo programą, vadovaudamasis Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 895 „Dėl Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro reorganizavimo ir Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro nuostatų patvirtinimo“, ir Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro objektų registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-1335 „Dėl Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro objektų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, teikia Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registro tvarkytojui, t. y. Švietimo informacinių technologijų centrui įregistruoti. Apie parengtą arba atnaujintą Profesinio mokymo programą Centras skelbia savo interneto svetainėje.

Nustatyti formaliojo profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo procese trūkumai, galintys turėti įtakos korupcijos pasireiškimo tikimybei:

1. ***Profesinio mokymo programos Rengėjas pateikia Profesinio mokymo programą vertinti be jokių išipareigojimų.*** Tai turi įtakos neproporcingam darbuotojų darbo krūvio padidėjimui, kuris trukdo kokybiškai atlikti tiesiogines savo funkcijas – organizuoti programų vertinimo procesą. Esant tokioms aplinkybėms, potencialiai atsiranda veiksniai, galintys lemti „nepakankamą dėmesio“ skyrimą programų vertinimo kokybės užtikrinimui.
2. ***Nepakankamai aiškiai apibrėžtos Skyriaus darbuotojų ir Vertintojų funkcijos ir atsakomybės Profesinio mokymo programų vertinimo aspektu.*** Esant dabartiniam vertinimo procesui egzistuoja darbuotojų ir ekspertų funkcijų/atliekamų darbų bei atsakomybių persidengimas. Vertintojas pateikia pastabas Profesinio mokymo programai ir jo veikla faktiškai tuo baigiasi. Skyriaus darbuotojai, gavę iš Rengėjo Profesinio mokymo programą, formaliai turi patikrinti, ar Profesinio mokymo programa yra pakoreguota atsižvelgiant į vertinimo metu nustatytus techninio pobūdžio neatitikimus, tačiau nesant funkcijų išgryninimo vykdo ir turinio peržiūrą. Vadinasi, nors įsigyjamos Vertinimo paslaugos, faktiškai nemaža apimtimi ekspertų darbą atlieka Skyriaus darbuotojai, kas gali lemti dalinį veiklų persidengimą. Pašalinus šį trūkumą skaidriau vyktų vertinimo procesas, aiškesni būtų šio proceso dalyvių vaidmenys ir atsakomybės.
3. ***Nenumatytos biudžete lėšos (nėra ŠMSM asignavimų) Profesinio mokymo programos Vertintojams.*** Dėl nesamo finansavimo sudėtinga įsigyti aukštos kvalifikacijos ekspertus, kurie bendradarbiaudami su suinteresuotomis šalimis didintų kokybiškesnio mokymo turinio pateikimą formaliojo profesinio mokymo sistemai.

Atlikus Profesinio mokymo programų ir jų modulių išorinio vertinimo teisinio reglamentavimo, procedūrų bei institucijų ir darbuotojų funkcijų reglamentavimo vertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybė Profesinio mokymo programų vertinimo veiklos srityje vertintina kaip maža.

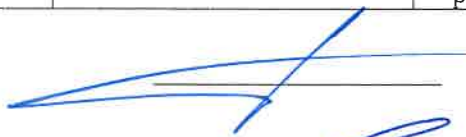
4. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

(Pagal įstaigų veiklos sričių einamųjų metų analizės ir vertinimo rezultatus pateikiami pasiūlymai dėl korupcijos prevencijos priemonių, kurias tikslinga įgyvendinti)

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1. Tobulinti „Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-925.	2021 m. I – IV ketv.	<ul style="list-style-type: none"> Tvarkos apraše numatyta, kad Profesinio mokymo programos Rengėjas teikdamas prašymą Centrai vertinti Profesinio mokymo programą, pridėtų ne mažiau kaip 2-jų atitinkamos srities profesinio mokymo teikėjų, o reglamentuojamų profesijų atveju – ir atitinkamą sritį reguliuojančių kompetentingų institucijų raštiškus atsiliepimus (suderinimus) apie parengtą Profesinio mokymo programą ir pritarimą tokios Profesinio mokymo programos teikimui vertinti. 	<ul style="list-style-type: none"> Padidinta Profesinio mokymo programos Rengėjų atsakomybė dėl parengto Profesinio mokymo programos turinio. Įtraukti į Profesinio mokymo programos rengimo procesą ir kiti profesinio mokymo teikėjai. Rengėjas įsivertina, ar tinkamai yra parengta Profesinio mokymo programa.
2. Parengti Centro patvirtintą Profesinio mokymo programų vertinimo tvarkos aprašą.	2021 m. I - IV ketv.	<ul style="list-style-type: none"> Centro patvirtintame Profesinio mokymo programų vertinimo tvarkos apraše aprašyta Programų vertinimo eiga, Centro darbuotojų ir Vertintojų funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinime. 	<ul style="list-style-type: none"> Aiškios Centro Skyriaus darbuotojų funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinime. Detalizuotos Vertintojo funkcijos ir dalyvavimo bei atsakomybių ribos Profesinio mokymo programų vertinime. Vertinimo grandinėje maksimaliai eliminuotas Centro Skyriaus darbuotojų dalyvavimas. Minimizuotas galimas Centro Skyriaus darbuotojų ir Vertintojų funkcijų ir veiklų persidengimas.

		<ul style="list-style-type: none"> • Centro patvirtintame Profesinio mokymo programų vertinimo tvarkos apraše numatyta, kad Rengėjo pataisyta pagal Vertintojo pastabas (Vertintojo pastabos teikiamos ne daugiau kaip 2 kartus vertinamai programai) Profesinio mokymo programa yra grąžinama Vertintojui patikrinti, kaip Profesinio mokymo programa pataisyta pagal pateiktas pastabas ir parengti galutinę išvadą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Padidėjęs kokybiškų Profesinio mokymo programų pateiktų registravimui skaičius. • Sutrumpėjęs programų vertinimo ir registravimo procesas. • Sumažėjęs Programų vertinimo grandinėje dalyvių skaičius.
		<ul style="list-style-type: none"> • Centro patvirtintame Profesinio mokymo programų vertinimo tvarkos apraše išgryninti ir detalizuoti Profesinio mokymo programų vertinimo kriterijai, leidžiantys tiksliau įvertinti Profesinio mokymo programas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Suformuluoti aiškesni Profesinio mokymo programos vertinimo kriterijai, padedantys Vertintojui tiksliau įvertinti Profesinio mokymo programą. • Rengėjas tiksliau ir greičiau pataiso Profesinio mokymo programą. • Patikslintos Profesinio mokymo programų vertinimo formos.
3. Numatyti asignavimus biudžete Profesinio mokymo programų Vertintojams.	2021 m. I - IV ketv.	<ul style="list-style-type: none"> • Kreiptis į ŠMSM su motyvuotu prašymu skirti kasmet biudžetines lėšas Profesinio mokymo programų Vertintojams. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skiriamas Vertintojams pirkti biudžetinis finansavimas, atitinkantis realius rinkos ekspertų paslaugų įkainius. • Padidinta Vertintojų atsakomybė profesinio mokymo vertinimo procese. • Centrai perduodamos galutinai parengtos, tinkamas kokybės parametrus atitinkančios Profesinio mokymo programos registruoti.

Direktorius

Tadas Tamošiūnas

Darbo grupės vadovas

Saulius Samulevičius

Darbo grupės nariai:

Rūta Karvelytė

Saulius Baliukynas